

СЛОВО на Велики Четвъртък

За "най-съвършения път на смирението"

Произнесено в руската църква "Св. Николай", гр. София, 28III./10.IV.1947г.

Защото ви дадох пример, да правите и вие същото, каквото Аз ви направих.

(Йоан 13:15)

ПОЗДРАВЯВАМ ви, мои възлюбени в Христа чеда, с приемането на Божествените Христови Тайни. Вие се причастихте в деня, когато нашият Господ Иисус Христос установил на Тайната вечеря великото Евхаристийно Тайнство и Неговите ученици за първи път вкусили Тялото и Кръвта Христови.

Знаменателно е, че преди да извърши това Тайнство, Спасителят умил нозете на Своите ученици и им казал: Ако Аз, Господ и Учител, ви умих нозете, то и вие сте длъжни да умивате нозете един другиму. Защото ви дадох пример, да правите и вие същото, каквото Аз ви направих (Йоан 13:15). По такъв начин Господ показва на нас и на всички Свои истински последователи какво трябва да правим преди св. Причастие. Ние трябва да проявяваме един пред друг трогателно смирение, проникнато от истинска християнска любов.

Впрочем, на Господа е угодно не само преди св. Причастие, но и винаги в нашия живот да проявяваме един към друг истинско Христово смирение. Обърнете внимание на отпуста на Велики четвъртък. Тук се казва: (Господ), Който заради преголямата Си благодат ни показа най-съвършения път - на смирението, когато умива нозете на Своите ученици... Става ясно, че смирението е насоченост на целия ни християнски живот, че то е негова основа. Заради смирението Господ ни дарува благодат. А благодатта ни дава сила неотклонно да изпълняваме Божиите заповеди. Изпълнението на заповедите пък ни прави участници в Христовата радост и тук, и в бъдещия живот.

О, ако бихме съзнавали цялото спасително значение, което има за нас смирението, показано ни от Господа като пример на Тайната вечеря! Наистина, не е трудно да имаме смирение в смисъл на съзнаване на собствената си греховност. Лесно ни е да се смиряваме и пред Бога, съзнавайки всички свои немощи и цялото си нищожество. Но много трудно е да се смиряваме пред ближните си. За това пречи нашето съзнание за въображаемото ни превъзходство над тях, защото ние се считаме за по-добри от другите, макар да имаме много големи недостатъци. Тези недостатъци обаче ние винаги оправдаваме, винаги сме склонни да омаловажим. Затова пък рядко се случва да извиняваме недостатъците на своите близни. Почти винаги ние ги обвиняваме и осъждаме за такива грехове, каквито те нямат и които съществуват само в нашето греховно и гордо въображение. При такова отношение към нашите близни никога не можем да придобием това

трогателно, истинско смирение, което ни е показал Господ на Тайната вечеря и което Той изисква от нас, ако искаме да бъдем в единение с Него, ако не искаме да бъдем отхвърлени от Него за вечното спасение и тук, и в бъдещия живот. А това ще стане, ако носим в себе си греховното съзнание за някакво наше мнимо превъзходство над ближните.

Как би трябвало, възлюбени, да помним поучителното видение на една християнка, за което разказвал великият старец от Оптинския манастир, йеросхимонах Амвросий. Външно тази жена се отличавала с благочестив живот и с благотворителност към бедните, но винаги се смятала за по-добра от другите. Очевидно заради нейното милосърдие, на Господа било угодно да я вразуми чрез сънно видение. Тя видяла Исуса Христа, Който стоял пред голямо множество народ. Спасителят започнал да вика при Себе Си различни хора, предимно от простолудието. Всеки, който пристъпвал към Христа, Той дарявал с ласката на Своята Божествена любов и възлагал върху него Своите пречисти ръце. Жената все очаквала, че Господ и нея ще повика при Себе Си. Но какъв бил ужасът и, когато видяла, че Той вече престанал да вика, а нея нито веднъж не погледнал и дори отвърнал от нея лице. Тогава тя осъзнала своя грях, разбрала, че не тя е по-добра от другите, а другите са по-добри от нея и са много по-достойни в Божиите очи. Тя изтичала към Христа, паднала в нозете Му, заплакала и започнала да Го моли да и прости греха. А Господ я вдигнал, с велика любов възложил на нея Своите ръце и и казал: "Ето с такова покаяние, с такива сълзи и смирение трябва винаги да се идва при Мен".

Възлюбени в Христа мои чеда, нека се смиряваме пред своите ближни до степен на робско служение, но не поради страх, а от любов към тях, както ни е заповядал Господ на Своята Тайна вечеря. И заради това не трябва да считаме себе си по-добри и по-издигнати от другите по своето нравствено състояние. Нека насочваме вниманието на своето сърце и ум само към собствените си грехове, а не към греховете на ближните. Митарят с никого не се сравнявал, а мислел само за своята греховност, поради което се молел с такива думи: Боже, бъди милостив към мене, грешния.

Нека така да постъпваме и така да се смиряваме и ние. Тогава ще станем по-угодни и близки на нашия Спасител. Тогава св. Причастие ще ни бъде за изцеление на душите и телата. То ще ни съедини с Христа навеки и ще бъде източник на истинско щастие за нас на земята и на вечно блаженство на небесата в Неговото нескончаемо Царство. Амин.